

VIRKAMIESLAUTAKUNNAN PÄÄTÖS

Annettu Helsingissä 2 päivänä helmikuuta 2000

Päätös nro 6/2000

Asia Virantoimituksesta pidättämistä koskeva oikaisuvaatimus

Päätös, johon haetaan oikaisua

Lapin työvoima- ja elinkeinokeskuksen johtajan 23.12.1998 tekemä päätös, jolla A on pidätetty virantoimituksesta.

Oikaisuvaatimus

A on vaatinut päätöksen kumoamista. Lisäksi A on vaatinut oikeudenkäyntikulujensa korvaamista.

Asian käsittely

Lapin työvoima- ja elinkeinokeskus on antanut asiassa vastineen ja A sen jälkeen vastaselityksensä.

Virkamieslautakunnan ratkaisu

Perustelut

Lapin työvoima- ja elinkeinokeskuksen päätöksellä 23.12.1998 A on valtion virkamieslain 40 §:n 2 momentin 1 kohdan nojalla pidätetty virantoimituksesta 1.1.1999 lukien. Päätös on määrätty olemaan voimassa kunnes asiassa on joko tehty päätös syyttämättä jättämisestä tai annettu käräjäoikeuden päätös.

Valtion virkamieslain 40 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan virkamies voidaan pidättää virantoimituksesta rikossyytteen ja sen edellyttämien tutkimusten ajaksi, jos näillä voi olla vaikutusta virkamiehen edellytyksiin hoitaa tehtäväänsä.

Lain 66 §:n mukaan ennen kuin virkamies pidätetään virantoimituksesta virkamiehelle on varattava tilaisuus tulla asiassa kuulluksi.

Selvitys tapahtumista

Virantoimituksesta pidättämistä koskevasta päätöksestä ilmenee, että kauppa- ja teollisuusministeriö on keskusrikospoliisille tekemässään tutkimuspyynnössä ilmoittanut olevan riittävää aihetta epäillä Lapin työvoima- ja elinkeinokeskuksen yritysoston yritysneuvoja A:n syyllistyneen mahdollisesti tuottamukselliseen virkavelvollisuuksien rikkomiseen tai mahdollisesti myös virkavelvollisuuden rikkomiseen taikka virka-aseman väärinkäyttämiseen liittyen yritystukipäätösten valmisteluun ja esittelyyn.

Lapin työvoima- ja elinkeinokeskus on järjestänyt kaksi kuulemistilaisuutta. Ensimmäisessä 25.11.1998 pidetyssä kuulemistilaisuudessa, jossa A oli paikalla, hänelle varattiin mahdollisuus antaa kirjallinen vastine, jonka hän myös antoi. Toisessa tilaisuudessa 7.12.1998 paikalla oli A:n ja hänen avustajansa lisäksi pääluottamusmies.

Lapin työvoima- ja elinkeinokeskus on pyytänyt kauppa- ja teollisuusministeriöltä virka-apua asian valmistelussa ja esittelyssä.

Oikeudellista arviointia

Virantoimituksesta pidättäminen on väliaikainen turvaamistoimenpide eikä sitä saa jatkaa pidempään kuin on tarvetta. Virkamiehen pidättäminen virantoimituksesta tulee kyseeseen, kun virkamieheen kohdistuva rikostutkinta on vireillä.

Lapin työvoima- ja elinkeinokeskus on järjestänyt kaksi kuulemistilaisuutta ennen päätöksen tekoa. A on ollut mukana molemmissa kuulemistilaisuuksissa. Lisäksi hänen pyynnöstä toisessa tilaisuudessa oli mukana myös pääluottamusmies. A on antanut asiassa kirjallisen vastineen. Häntä on kuulu valtion virkamieslain 66 §:n edellyttämällä tavalla. Virantoimituksesta pidättämisen yhteydessä tapahtuvan kuulemisen tarkoituksena on antaa virkamiehelle mahdollisuus esittää kantansa virantoimituksesta pidättämisen aiheellisuudesta. A on tätä tilaisuutta käyttänyt, eikä sillä seikalla, onko hän tuolloin ollut sairauden tai loman johdosta virkavapaana ole merkitystä asiassa. Laissa ei myöskään ole säännöstä, jonka mukaan nimittävän viranomaisen tulee järjestää kuulemistilaisuus.

A ei ole pyynnöstä huolimatta asianosaisena saanut työvoima- ja elinkeinokeskukselta jäljennöstä tutkintapyynnöstä. Hän on kuitenkin saanut mainitun asiakirjan keskusrikospoliisin loppulausuntopyynnön yhteydessä ja on siten voinut ilmaista käsityksensä siitä virkamieslautakunnalle antamassaan vastaselityksessä.

Asiakirjoista ilmenee, että virantoimituksesta pidättämistä koskevan päätöksen on tehnyt työvoima- ja elinkeinokeskuksen johtaja yhdessä kauppa- ja teollisuusministeriön hallitusneuvoksen kanssa. Valtion virkamiesasetuksen 39 §:n 2 momentin mukaan virantoimituksesta pidättämisestä päättää nimittävä viranomainen. Lapin työvoima- ja elinkeinokeskuksen yritysoston osastopäällikkö nimittää osaston viranhaltijat. Koska myös osastopäällikkö oli jo aikaisemmin pidätetty virantoimituksesta kyseisiin tutkimuksiin liittyen ja asian laajuuden vuoksi oli kohtuutonta antaa asiaa sijaisen hoidettavaksi, on työvoima- ja elinkeinokeskuksen johtaja, näissä olosuhteissa ja ottaen huomioon Lapin työvoi-

ma- ja elinkeinokeskuksen työjärjestysmääräyksen, voinut tehdä virasta pidättämistä kokevan päätöksen.

A:n virantoimituksesta pidättämisen perusteena on kauppa- ja teollisuusministeriön keskusrikospoliisille tekemä tutkimuspyyntö. A:n on epäilty syyllistyneen tuottamukselliseen virkavelvollisuuden rikkomiseen (RL 40:11) tai virkavelvollisuuden rikkomiseen (RL40:10) taikka virka-aseman väärinkäyttöön (RL 40:7) valmistellessaan ja esitellessään yritystukipäätöksiä. Kyseisiin rikosasioihin liittyvien epäilyjen kohdistumisen A:han voidaan katsoa heikentävän siinä määrin luottamusta hänen asemassaan olevaan viranhaltijaan, että se vaikuttaa haitallisesti A:n edellytyksiin hoitaa virkatehtäviään. A:n pidättämiseen virantoimituksesta on näin ollen ollut lainmukainen peruste.

Päätös

Oikaisuvaatimus hylätään.

Oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskeva vaatimus jätetään lakiin perustumattomana tutkimatta.

Sovelletut lainkohdat

Valtion virkamieslaki 40 § 2 momentin 1 kohta ja 66 § 2 momentti sekä valtion virkamiesasetuksen 39 §:n 2 momentti

Muutoksenhaku

Valitusosoitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen liitteenä.

Virkamieslautakunnan päätös oli yksimielinen, ja siihen osallistuivat varapuheenjohtaja Kulla, jäsenet Paanetoja, Paavilainen, Äijälä, A. Nieminen, Salo, M. Nieminen ja Sipiläinen. Asian esittelijä Anneli Tulikallio.